TẠP CHÍ NGHIÊN CỨU
PHẬT HỌC
CƠ QUAN NGÔN LUẬN CỦA TRUNG ƯƠNG GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM
ISSN: 2734-9195

Ân đức cha mẹ và ý nghĩa của lòng hiếu kính

ISSN: 2734-9195 08:30 15/05/2026

Hãy trở thành ngọn núi cao rộng và bao la, với những thung lũng sâu thẳm, ôm trọn muôn loài trong vòng tay mình. Đừng chỉ thành Phật cho riêng mình, mà hãy cùng tất cả chúng sinh trở thành một vị Phật vĩ đại.

Thời gian không lâu sau khi tôi trở thành giáo sĩ của Won Buddhism, tôi từng đến thăm nhà một **nữ phật tử** vô cùng thuần thành. Trong lúc trò chuyện, con gái của bà gọi điện đến. Hai mẹ con trò chuyện thân tình khá lâu. Người con gái ấy là vợ của một doanh nhân bận rộn, công việc gần như kín lịch mỗi ngày, nhưng dù ở trong nước hay nước ngoài, cô vẫn chưa từng bỏ một ngày gọi điện cho mẹ vào cùng một khung giờ để hỏi thăm.

Tôi thầm nghĩ: *“Điều này thật đáng để noi theo. Ít nhất, gọi một cuộc điện thoại là điều mình có thể làm được”.*

Thế là tôi lập tức gọi cho mẹ. Mẹ vui lắm khi được nghe giọng con gái sau một thời gian dài. Sang ngày hôm sau, tôi lỡ mất khung giờ quen thuộc nhưng vẫn nhớ gọi. Cuộc trò chuyện cũng không dài. Mới chỉ sau một ngày thì đâu có quá nhiều điều để nói. Đến ngày thứ ba, mãi tới lúc chuẩn bị đi ngủ tôi mới sực nhớ ra để gọi điện. Điều mà ban đầu tôi nghĩ đơn giản chỉ là “một cuộc điện thoại thôi mà”, hóa ra lại không hề dễ dàng, không chỉ là chuyện sắp xếp thời gian, mà còn là việc duy trì đều đặn mỗi ngày.

Ngày 7 tháng 5, người cao tuổi xếp hàng tại điểm phục vụ bữa ăn miễn phí của Love Car gần một công viên ở quận Dalseo, Daegu. Họ cũng được tặng hoa cẩm chướng vào đêm trước Ngày của Cha mẹ. [YONHAP]

Nhưng rồi tôi nhận ra, điều khó hơn việc giữ tâm mình, chính là giữ tâm của mẹ.

Từ trước đến nay, tôi vẫn sống như một "người con **xuất gia**" mà mẹ chỉ nghe tin tức qua người khác, luôn tin rằng: *"Làm tròn trách nhiệm với cộng đồng cũng chính là báo hiếu".* Thế nhưng, khi cô con gái ấy bỗng nhiên gọi điện liên tiếp ba ngày liền, mẹ tôi dường như lại lo lắng nhiều hơn vui mừng. Dù tôi đã nhiều lần nói rằng không có chuyện gì xảy ra cả, chỉ đơn giản là tôi trưởng thành hơn và muốn hiếu thảo hơn một chút, mẹ vẫn không hết băn khoăn. Sau này tôi mới biết, mẹ còn gọi cho chị gái để hỏi xem liệu có chuyện gì không ổn.

Ý muốn báo hiếu của tôi, cuối cùng lại khiến mẹ thêm lo nghĩ.

Rốt cuộc, tôi tự nhủ rằng: nếu chưa thể làm được điều gì lớn lao để báo hiếu, thì ít nhất cũng đừng khiến mẹ phải bất an. Và kế hoạch gọi điện mỗi ngày của tôi kết thúc chóng vánh sau ba ngày ngắn ngủi.

Trải nghiệm nhỏ ấy khiến tôi suy ngẫm sâu sắc hơn về ý nghĩa của **chữ hiếu**.

Won Buddhism dạy rằng mọi sự sống trong thế gian đều tồn tại trong những mối liên hệ của ân đức. Dù là người vụng về hay thiếu hiểu biết đến đâu, con người cũng theo bản năng cảm nhận được rằng không một ngày nào chúng ta có thể sống mà thiếu đi trời đất, cha mẹ, đồng loại và luật pháp. Bốn điều ấy

được gọi là “Tứ trọng ân”, những ân đức căn bản giúp con người tồn tại.

Trong đó, ân cha mẹ là điều ai cũng dễ dàng nhận ra nhất.

Chính vì có cha mẹ mà thân này được hiện hữu giữa cuộc đời. Cũng nhờ công lao dưỡng dục của cha mẹ mà khi chưa đủ khả năng tự lập, chúng ta đã được nuôi nấng, dạy dỗ đạo lý làm người và được dẫn bước vào xã hội nhân sinh. Vì vậy, trong khả năng của mình, chúng ta cần báo đáp ân ấy bằng cách làm cho cha mẹ được an lòng, an tâm và chăm sóc đấng sinh thành cả tinh thần lẫn đời sống vật chất.

Không chỉ vậy, bởi chúng ta hiểu rằng mình từng nhận được sự chở che khi còn yếu đuối và bất lực, nên con đường **báo hiếu** không dừng lại ở cha mẹ ruột thịt. Đó còn là việc biết nâng đỡ những người không đủ khả năng tự đứng vững trong cuộc đời, biết chăm lo cho cha mẹ của người khác như chính cha mẹ mình.

Và hơn hết, trở thành người sống hữu ích cho cuộc đời, đem lại danh dự và điều thiện lành cho cha mẹ, đó mới là sự viên mãn trọn vẹn của đạo hiếu.

Khi nhìn lại xem bản thân đã sống trong tâm niệm tri ân và báo ân được bao nhiêu, tôi bất chợt nhớ đến một lá thư mẹ từng gửi cho mình.

Trong Won Buddhism, khoảnh khắc đầu tiên phát khởi tâm nguyện xuất gia được gọi là *kkotbal sinsim* - nghĩa là “tín tâm nở hoa”, ví như trái tim thanh khiết và đẹp đẽ của người vừa khởi ý bước vào đời sống tu hành.

Ngày ấy, mẹ tôi đã viết cho cô con gái đang bắt đầu “nở hoa tín tâm” ấy một bức thư chan chứa **yêu thương**: *“Jin-kyung à, vốn dĩ con không phải là con gái của mẹ. Con chỉ ghé vào vòng tay mẹ để trú mưa trong cơn giông bất chợt. Nhưng rồi cơn mưa ấy cũng tạnh, ánh mặt trời lại bừng sáng. Vậy nên giờ đây, hãy đi đi Jin-kyung, hãy vui vẻ bước trên con đường của đức Phật mà con phải bước. Con gái út yêu quý của mẹ”.*

Một gia đình dành thời gian trên bãi biển ở Gangwon vào ngày 13 tháng 4. [YONHAP]

“Jin-kyung à, hãy trở thành một ngọn núi lớn. Hãy trở thành ngọn núi cao rộng và bao la, với những thung lũng sâu thẳm, ôm trọn muôn loài trong vòng tay mình. Đừng chỉ thành Phật cho riêng mình, mà hãy cùng tất cả chúng sinh trở thành ***một vị Phật*** *vĩ đại. Hãy trở thành một vị Phật vĩ đại trên đỉnh núi hùng vĩ ấy. Còn mẹ sẽ là dòng nước trong lành chảy qua khe núi sâu của ngọn núi cao rộng ấy, để mãi mãi giữ cho ngọn núi lớn lao và đẹp đẽ kia luôn tươi mát. Con gái út yêu quý của mẹ”.*

Mỗi lần nhớ lại lá thư ấy, tôi hiểu rằng điều mẹ mong nơi tôi không phải là sự hiếu kính chỉ hướng về riêng mẹ, mà là một đời sống đúng nghĩa của người xuất gia chân chính.

Thế nhưng cho đến hôm nay, tôi vẫn chưa thực sự sống trọn vẹn với mong mỏi ấy.

Có lẽ hôm nay, sau một thời gian dài, tôi nên gọi điện cho mẹ.

Tác giả: **Han Jin-kyung**/Chuyển ngữ và biên tập: **Thường Nguyên**

Tác giả hiện là Giáo sĩ The Signum Haus Cheongna, trực thuộc Won Buddhism tại chùa Cheongna.

Nguồn: https://koreajoongangdaily.joins.com/news/2026-05-14/opinion/columns/The-importance-of-grace-for-ones-parents/2591511